

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТРАНСФУЗИОНА МЕДИЦИНА			
2.	Код	ЛД316			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии по медицинско-лабораториска дијагностика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ – Медицински факултет Катедра за трансфузиологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Година	III	семестар	V
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Раководител на катедрата за трансфузиологија Проф. д-р Татјана Макаровска Бојациева Одговорен наставник за предметот Проф. д-р Емилија Велкова *наставата ја изведуваат сите членови на катедрата			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Ислушана теоретска и обавена практична настава по сите предвидени предмети од прва година.			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Да ги оспособи студентите за изведување на основните работни процеси во установа за трансфузиска медицина (крвна банка) што подразбира прибирање на крв и крвни компоненти од доброволни дарители на крв, преработка на единиците полна крв и добивање на крвни продукти за клиничка употреба, самостојна изведба и интерпретација на резултатите од серолошкото и молекуларното тестирање на трансфузиски трансмисивни инфекции, како и од имунохематолошките и хемостатските лабораториски тестирања			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: Крводарителство – Основни принципи на доброволно крводарување, прибирање на единица полна крв и аферезни крвни компоненти (тромбоцитофереза, плазмафереза).			

	результатите од учење за секое поглавје	Преработка на крвта: Добивање на крвни компоненти (еритроцити, плазма, тромбоцити, криопреципитат) од единиците полна крв со мануелни и автоматизирани постапки, етикетирање на крвните компоненти, услови и начин на чување. Тестирање на крвта – крвнотипна типизација и скрининг на маркери на трансфузиски трансмисивни инфекции (ТТИ). Дистрибуција на крв: посебни услови за чување и транспорт на крвните компоненти и деривати, постапки и документација поврзана со издавањето на крвните компоненти. Имунохематолошки лабораториски тестирања: посебни услови за прием на крвните примероци, одредување на крвни групи (дарители, бремени, новородени, пациенти) со мануелни и автоматизирани техники, скрининг на антиеритроцитни антитела и постапки за нивна идентификација, преттрансфузиско тестирање и избор на компатибилна крв за различни категории на пациенти со посебен осврт на новороденчиња и сензибилизирани болни. Лабораториска дијагноза на хемостаза: посебни услови за прием на крвните примероци, принципи за изведување на основните хемостатски и фибринолитички лабораториски испитувања, дозирање на поединечни фактори на коагулација, тестови за проценка на тромбоцитната функција, одредување на INR. Молекуларна лабораториска дијагноза во трансфузиологијата: тестови за ткивна компатибилност (HLA), тестови за тромбофилија и за крвнотипна типизација. Вежби: Крводарителство – регистрација и венепункција на дарител/пациент и ракување со единиците полна крв и аферезните крвни компоненти. Крвни компоненти – добивање, етикетирање, чување, дистрибуција и транспорт. Тестирање на крвта – преаналитика (ракување со крвните примероци и нивна подготовка за тестирање), одредување на крвни групи од ABO и Rh системот кај дарители на крв, скрининг на антиеритроцитни тела, скрининг на маркери на трансфузиски трансмисивни инфекции. Имунохематологија – одредување на крвни групи од ABO, Rh и останати крвнотипни системи кај пациенти, бремени и новородени, преттрансфузиско тестирање на пациенти, скрининг и идентификација на антитела. Хемостаза- преаналитика и ракување со крвните примероци, изведба на лабораториските тестови за проценка на функцијата на коагулациониот и фибринолитичкиот систем, тестовите за следење на ефектот на антикоагулантни и антиагрегантни лекови. Молекуларно лабораториско тестирање во трансфузиската медицина – крвнотипна и HLA типизација, тестови за тромбофилија.
13	Заемна поврзаност на предметите	Поврзан со сите предметни од студиската програма. Положени испити по Молекуларна биологија, Биохемија, Биофизика, Медицинска хемија и Имунологија се услов за запишување на предметот.
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивни предавања, практични вежби, изготвување на семинарски теми од делот на трансфузиската медицинска лабораториска практика.

15.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа																												
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	28 часови																										
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	32 часови																										
		16.3.	Пракса: часови	30 часови																										
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30																										
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30																										
		17.3.	Домашно учење - задачи	30																										
18	Услови за потпис	За да добие потпис, студентот треба да освои минимум бодови од посета на теоретска и практична настава. За да пристапи на завршен испит, студентот треба да ја/ги положи континуираната/ите проверка/и. Доколку проверката не е положена во предвидената колоквиумска недела, студентот пристапува кон комплетен завршен испит кој претставува комбинација од тест од неположената проверка и завршен испит. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираната проверка и завршниот испит. <table><tr><th colspan="2">Вид на активност</th><th>Предмет</th></tr><tr><td colspan="2"></td><td></td></tr><tr><td colspan="2">Теоретска настава</td><td>2-8</td></tr><tr><td colspan="2">Практична настава</td><td>12-16</td></tr><tr><td colspan="2">Пракса/Семинарска работа</td><td>12-16</td></tr><tr><td colspan="2">Континуирана проверка</td><td>15-28</td></tr><tr><td rowspan="2">Завршен испит</td><td>Писмен дел</td><td>19-32</td></tr><tr><td>Практичен дел</td><td></td></tr><tr><td colspan="2">Вкупно</td><td>60-100</td></tr></table>			Вид на активност		Предмет				Теоретска настава		2-8	Практична настава		12-16	Пракса/Семинарска работа		12-16	Континуирана проверка		15-28	Завршен испит	Писмен дел	19-32	Практичен дел		Вкупно		60-100
Вид на активност		Предмет																												
Теоретска настава		2-8																												
Практична настава		12-16																												
Пракса/Семинарска работа		12-16																												
Континуирана проверка		15-28																												
Завршен испит	Писмен дел	19-32																												
	Практичен дел																													
Вкупно		60-100																												
19	Начин на оценување																													
	19.1.	Тестови (континуирани проверки): бодови	Тест 1 мин.-макс. 15-28 бодови																											
	19.2.	Пракса/Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	мин.-макс. 12-16 бодови																											
	19.3.	Завршен испит: бодови	мин.-макс. 19-32 бодови																											
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)																										
60 x до 68 бода			6 (шест) (E)																											
69 x до 76 бода			7 (седум) (D)																											
од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)																											
од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)																											
од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)																											

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Татјана Макаровска Бојациева, Емилија Велкова, Виолета Дејанова Илијевска, Елена Петковиќ	Основи на лабораториската трансфузиона медицина (учебник и практикум)	Медицински факултет, УКИМ	2021
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Авторизирани предавања од Катедрата				
2.	М.Благоевска, Т.Макаровска Бојациева	Трансфузиската медицина во лабораториската и клиничката практика	Медицински факултет, УКИМ	2014		